

Τρόπος άσκησης του κοινωνικού ρόλου

Όπως έχει αναφερθεί στο βιβλίο (κεφ. 1.7) ο κοινωνικός ρόλος συνδέεται στενά με την κοινωνική θέση. Επομένως, η θέση που κατέχει κάποιος τον «δεσμεύει» να ασκήσει τον ρόλο του ανάλογα, δηλαδή έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση να ασκεί τον ρόλο του, σύμφωνα με την θέση του. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη θέση καθορίζονται με άγραφους και γραπτούς κανόνες.

Ένα παράδειγμα άσκησης ρόλου:

Πώς θα ασκήσει τον ρόλο του ο διαμεσολαβητής; Η άσκηση του ρόλου από τον διαμεσολαβητή εξαρτάται: α) από τα κοινωνικά χαρακτηριστικά και από την κοινωνική θέση του διαμεσολαβητή, β) από τα κοινωνικά χαρακτηριστικά και τις κοινωνικές θέσεις των ατόμων, των ομάδων και των φορέων, που αναμένουν την άσκηση του ρόλου του διαμεσολαβητή (πολίτες, δικηγόροι, δικαιοσύνη, πολιτεία κτλ.).

Υπάρχουν **τέσσερις βασικές αρχές διαμεσολάβησης** τις οποίες οφείλει να εφαρμόζει ο διαμεσολαβητής. Και αυτές είναι (Ν. 4640/2019, άρθρα 13 έως 16):

- α) Αρχή αμεροληψίας - ουδετερότητας (Άρθρο 13).
- β) Αρχή ανεξαρτησίας - Σύγκρουση συμφερόντων (Άρθρο 14).
- γ) Αρχή της ελεύθερης βούλησης των μερών- Διαδικασία (Άρθρο 15).
- δ) Αρχή εχεμύθειας του διαμεσολαβητή (Άρθρο 16).

Συνήθως, η νομοθεσία ή/και οι κώδικες δεοντολογίας διαμεσολαβητών προβλέπουν τη σύγκρουση ρόλων/καθκόντων. Έτσι για παράδειγμα: α) Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να μην αναλαμβάνει τη διενέργεια διαμεσολάβησης και, εάν έχει ήδη αναλάβει να μην τη συνεχίσει, προτού γνωστοποιήσει στα μέρη που έχουν τη διαφορά τυχόν στοιχεία ή γεγονότα που ενδέχεται να επηρεάσουν ή να δώσουν την εντύπωση ότι επηρεάζουν την αμεροληψία και την ανεξαρτησία του, β) Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να μην αναλαμβάνει καθήκοντα και, εάν έχει ήδη αναλάβει, να μην εξακολουθήσει να τα ασκεί, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, γνωστοποιώντας το σχετικό κώλυμα στα μέρη.

Τελικά, στην πράξη θα αποδειχθεί, αν ο διαμεσολαβητής ασκεί τον ρόλο του σωστά, σύμφωνα με τους γραπτούς και άγραφους κανόνες της διαμεσολάβησης, ή υπάρχει δυσλειτουργία στην άσκηση του ρόλου.